

## Főleg Felsőoktatási Hírek

AZ OKTATÓI HÁLÓZAT VÁLOGATÁSÁBAN – 2022. 01. 08. – 2022. 01. 14.

2022. 01. 14. A TASZ jelenti (444-blog)

A járványügyi előírások szerint a karanténba kényszerülő iskolásgyerek járványügyi megfigyeléséhez kimondottan otthoni szülői felügyeletre van szükség, ám ehhez [„nemhogy segítséget nem ad a magyar állam, de a jogszabályok még külön nehezítik is” a szülő otthon maradását](#). Táppénz ugyanis nem jár neki, tehát szabadságot vagy fizetés nélküli szabadságot kell kivennie, ami méltánytalan. A Társaság a Szabadságjogokért felszólította az Emberi Erőforrások Minisztériumát, hogy orvosolja a szóban forgó jogalkotói mulasztást, és terjessze ki a táppénz lehetőségét az ilyen esetekre is.

2022. 01. 14. 24hu

Összellenzéki sajtótájékoztatón jelentették be: [a Fudan-elleni népszavazáshoz eddig 170 ezer aláírás gyűlt össze](#). Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt a tervezett Fudan-kampust „kínai kommunista migránsegyetemnek” nevezte.

2022. 01. 14. Válasz online

A székesfehérvári kiállítási kiadvány távozott szerkesztői és szerzői, összesen 25-en, nyílt levelet intéztek Kásler Miklós miniszterhez, L. Simon László főigazgatóhoz (Magyar Nemzeti Múzeum), valamint a Szent István Király Múzeum és a Magyarságkutató Intézet vezetőjéhez és a kiállítás új kurátorához. Ebben döntésüket így indokolják: „Tudományos közösséget alkotunk. Sok tekintetben más lehet az értékrendünk, a vérmérsékletünk, mások lehetnek a politikai preferenciáink, másként láthatjuk a jelent, így a múltat is. (...) A jelen munkafolyamatban való részvételt egymás – szerkesztők és szerzők – ismeretében vállaltuk. Sokszínű munka jött létre. A szerkesztők távozása és a szerzők jelentős részének kicserélése után ez a sokszínűség sérült, és [a tudományos közösségünk iránti elkötelezettség sem tette lehetővé, hogy továbbra is részt vegyünk a vállalkozásban.](#)” Mint írják, nem akartak botrányt, sem azt, hogy döntésüket politikai demonstrációként kezelje a sajtó, de „hogyan nem így történt, az nem a mi felelősségünk, és súlyos kárt okoz nemcsak a katalógusnak és a kiállításnak, hanem királyaink és szentjeink emlékezetének is”.

2022. 01. 14. RTL

253 millió forintból alakít ki „történelmi” kertet a Türk Tanácsnak adományozott Budakeszi úti Ybl-villához a Külgazdasági és Külügyminisztérium által kiírt tender nyertese, egy debreceni cég. A 9077 négyzetméteres területen ebből a pénzből „Naprózsa-virágágy”, „Napfa”, kocsifordító rondó, „Pál kapuja”, „Holdtavas Galagonyaliget” „Sziklakorona-installáció”, be- és kiálló, gyalogos ösvény és [„Hüvelykpiciny ligete kerti pihenő”](#) fog épülni. A további tervek szerint – nyilván további százmilliókért – [„Csodaszarvas kerti fűz szobor-installáció”](#) (sic!), „Nappad és Holdpad fűzinstallációk”, [„Boldogasszony jurtája \(Tündérkert I.\)”](#) és „tényleges Tündérkert”, valamint három rendezvényhelyszín lesz kialakítva. A tudósítás emlékeztet arra, hogy az adófizetők nemcsak a több száz milliós kertet és magát a 800 négyzetméteres, háromszintes villát állják, amelyet 1,4 milliárdért vett meg az állam eredetileg az MMA számára, hanem a 2019-ben odaköltözött türk tanácsi irodának a teljes költségvetését is, beleértve a dolgozók bérét.

2022. 01. 14. Népszava

30 ezer dollárt fizetett a Mathias Corvinus Collegium (MCC) Dennis Prager amerikai szélsőjobboldali médiacelebnek, amiért a nyári esztergomi ifjúsági rendezvényükön felszólalt,

illetve egy podcastban 30 percig Orbánt dicsőítette. A vele kötött szerződést egy tengerentúli emberjogi szervezet egyszerűen kérte ki az MCC-től. A lap megjegyzi: [ez a tiszteletdíj több mint négyévnnyi magyar minimálbér.](#)

2022. 01. 14. 444

Rövid időn belül már a második pedagógus beszél elkeserítő jövedelmi helyzetéről (lásd: 2022. 01. 10. Portfólio). [Ezúttal Varga Sára, az ország egyik legjobb gimnáziumának, a budapesti Eötvösnek a fiatal tanára írta meg a Facebookon, hogy az alapfizetése nagyjából 160 ezer,](#) a szakmai ágazati pótlékkal kiegészült nettó fizetése pedig 178 193 forint, ami februárban az újabb pótlékemeléssel már 207 ezer forint lesz. Vargának nem kell albérletre költenie, de hó végén így is „kétszer meggondolja” a gyümölcsvásárlást. Szerinte a több évtizede dolgozó tanárok, valamint az óvodapedagógusok, iskolapszichológusok és más iskolai dolgozók is hasonló cipőben járnak. „Többször hallottam már, hogy nem muszáj ebben a szakmában dolgozni. Ez így van, felállhatnék én is” – írja, de nem teszi, mert valós motiváció hajtja, és munkája a társadalomnak is hasznos. Ugyanakkor nem tartja fairnek, hogy ilyen helyzetben kénytelen dolgozni.

2022. 01. 14. Magyar Nemzet

A lap az Aranybulla-jubileum alkalmából rendezett székesfehérvári kiállítás körüli „sajtótámadások” (lásd: 2022. 01. 11. Válasz Online) kapcsán kérdezte az érintett intézményvezetőket. Horváth-Lugossy Gábor, a Magyarságkutató Intézet vezetője elmondta: a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatójának javaslatára kerültek a kurátori feladatok Makoldi Miklósnak, a Magyarságkutató Intézet Régészeti Kutatóközpontja igazgatójának a kezébe. Hozzátette: „Makoldi Miklósban és családjában generációk óta olyan tudás és látásmód halmozódott fel, amire most szükségünk van.” Szerinte az üggyről az ellenzéki sajtóban megjelent „valóság alap nélküli hír” „azt sejteti, hogy inkább politikai, eszmei indítékai vannak a dolognak, semmint szakmaiak”. Makoldi többek között kijelentette: mivel a kiállítás koncepciója a kormány döntésének értelmében „az Árpád-ház és az ezeréves magyar kereszténység kialakulásának bemutatása”, nem találta megfelelőnek, ha „túl sok figyelmet kap a nem keresztény népek története, amelyek elhanyagolható hányadát tették ki az Árpád-kori népességnek”. Céljuk volt továbbá – a Kásler-féle abasári ásatásokra hivatkozva – „a falvak helyett” inkább azt hangsúlyozni, hogy „a 11. századtól ugyanolyan városias szintű települések létesültek hazánkban, mint Nyugat-Európában”. L. Simon László, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója közölte: „nagyon hálás” Ritoók Ágnes és Simonyi Erika eddigi kurátoroknak, akik „kiváló munkát végeztek”, így az új kurátor „nem a nulláról kezdte a munkáját”.

2022. 01. 13. ATV

[Ha ma éjfélig sem kapnak választ a kormánytól, akkor bírósághoz fordulnak a pedagógus-szakszervezetek,](#) közölte Ravasz Ágnes, a PDSZ országos választmányi tagja. A január 31-i kétórás figyelmeztető sztrájkot ugyanis csak abban az esetben tarthatják meg, ha megszületett a megállapodás az elégséges szolgáltatásról, márpedig a kitűzött nap vészesen közeledik. A bíróság 5 napon belül eldönti a kérdést.

2022. 01. 13. Válasz Online

[Padisák Judit és Podani János a Fertő-tavi óriásberuházásnak és a Természettudományi Múzeum átköltöztetésének pillanatnyi állásáról](#) szólva megállapítják: teljesen visszafordíthatatlan lépések még nem történtek, de kérdéses, hogy meg lehet-e hiúsítani a tó és a múzeum tönkretételét. Mindkét projektben az év végén állt be újabb idegborzoló fordulat: Debrecen megállapodott a kormánnyal a Természettudományi Múzeum építésének egy volt futballpályán való előkészítéséről (lásd: 2022. 01. 07. 444), amire 2400 millió (!) forint támogatást kap. A

megállapodás szövege ismeretlen, de az eddigi nyilatkozatok alapján elmondható: „a város vezetői még mindig nem tudják, mire vállalkoznak és mekkora kárt okozhatnak”. A döntéshozóknak vélhetőleg „turistacsalogató, színes-szagos természettudományos vurstli” lebeg a szemük előtt, de ilyet építhetnének külön is; a budapesti gyűjteményt és a kutatókat viszont békén kellene hagyni, hogy a múzeum végezhesse hármaskor feladatát ott, ahol van, és ahol „interaktivitás” és modernség tekintetében is megfelelően működik, ami a látogatók számából is nyilvánvaló. A terv szerint egyébként ahelyett, hogy végre egy helyre telepítenék a múzeumot (ami a költöztetés egyik fő érve volt), most a „raktáraknak” aposztrofált tudományos anyagot a kutatókkal együtt egy városszéli lőtérre száműznék.

Ami a Natura 2000 védett zónájában, gyorsított eljárással, közpénzből építendő Fertő-tavi üdülőkompexumot (motel, hotel, apartmanházak, úszómedencék, tenispályák, parkolók, kikötők; köztük újabb, eddig még nem engedélyezett objektumok és bővítések is) illeti, ott érdekes kérdés, hogy hogyan és miért kaphatta meg ez a „természet- és tájvédelmi szempontból teljesen elhibázott beruházás” a szükséges szakmai támogatást.

2022. 01. 13. Válasz Online

Stumpf András véleménycikkében köszönetet mond a Nemzeti Múzeum kurátorainak és a több mint tucatnyi tudosnak, akik nem fogadták el az Aranybulla-kiállítás „vállalhatatlan einstandját”, és nemcsak nem hunyászkoztak meg, de a visszavont tanulmányukért kapott honoráriumot is visszafizetik. Mint írja, nem Kásler Miklós miniszter eljárása és a Magyarországi Kutató Intézet „trollkodása” volt a különös, mert tőlük nem is várhattunk mást, hanem ez a tiszteletreméltó reakció, amihez hasonlót ritkán láttunk: egyénileg Majtényi László és Jeszenszky Géza, közösségileg pedig az SZFE és a Telex példája említhető. [A tárlattól való távozásuk hírével nagy feltűnést keltett tudósok „felvillantották, hogy vannak még jobb helyek ebben az országban. Valódi közösségek. Nincs belőlük sok, ezért aztán nagyon meg kell becsülni őket.”](#)

2022. 01. 13. Magyar Hang

Az ellenzéki pártok által alkotott Egységben Magyarországért szövetség online sajtótájékoztatóján elhangzott: [kormányváltás esetén rendszerszintű változásokat fognak végrehajtani a kultúrpolitikában](#), ismét lesz önálló Kulturális Minisztérium; visszaállítják a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt, a Magyar Művelődési Intézetet és a Képzőművészeti Lektorátust; a Magyar Kultúraért Alapítványnak juttatott közvagyon visszaszáll a nemzetre; felülvizsgálják az MMA jogköreit és rendezik a Széchényi Irodalmi és Művészeti Akadémia jogállását; újjászervezik és a politikusi irányítás alól kivonják a Nemzeti Kulturális Alapot; azonnali, minimálisan 30 százalékos béremelést biztosítanak a kistélepüléseken, önkormányzati intézményekben dolgozó kulturális szakembereknek; bevezetik a közszolgálati jogviszonyt és átfogó bérrendezést és életpályamodellt dolgoznak ki; az Országos Széchényi Könyvtárat új, korszerű épületben helyezik el.

2022. 01. 13. HVG, 24hu

[Az MTA-tagokból álló Stádium 28 Kör aggodalmát fejezi ki](#) a márciusban megnyitandó székesfehérvári Aranybulla-kiállítás szakmai irányítását érintő minisztériumi döntések miatt (lásd: 2022. 01. 11. Válasz online), és támogatja a tárlattól tiltakozásul távozó szakembereket. Hozzáteszik: „Páratlan ugyanakkor az a gesztus, amellyel [a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója saját munkatársai kiállításrendezői és tanulmányírói munkáját kérdőjelezi meg, teszi semmivé](#) – bármilyen ideológiai nyomás vagy a minisztérium különböző intézményeinek presztízsharcát jelző nyomulás is áll döntéseinek hátterében.” A HVG úgy tudja, volt, akinek beleegyezése nélkül távolították el a katalógusbeli tanulmányát, még mielőtt azt visszavonhatta volna.

A 24hu cikke megjegyzi: [minden idők legnagyobb Árpád-korral kapcsolatos tárlatáról van szó](#), amelyhez többek közt a szentpétervári Ermitázsából és a Vatikánból is érkeznek műkincsek.

2022. 01. 12. Magyar Hang

A lap hosszan idézi az elkeseredett pályakezdő gimnáziumi tanár nyílt levelét (lásd 2022. 01. 10. Portfolio). Az idézetből kiderül, a szerző azért címezte a levelet Orbán Viktorhoz, mert úgy tudja, [a miniszterelnök anyja egykor tanár volt, és „hátha legalább az édesanyja iránti tiszteletből elolvassa és elgondolkodik rajta”](#). A lap megjegyzi: a levélben leírt élettörténet egyszerre hihetetlen és átlagos a „nem hátra menő, nagyon erős, és nagyon európai Magyarországon”, és hozzáteszi: az elemzők szerint a nyárra elérheti 170 ezer forintot a fővárosi albérletek átlagára [miközben a szintén albérletben élő levélíró 160 ezret kap kézhez].

2022. 01. 12. HVG

Szakács Árpád, a fideszes kultúrharc volt vezéralakja az Erdély.ma portál főmunkatársaként arról ír, hogy [a romániai pedagógusok kevesebbet dolgoznak és jobban keresnek, mint a hazaiak](#), pedig a „bulibárói szintre emelkedett miniszterelnöki propaganda” szerint Magyarország előre megy.

2022. 01. 12. 444

Aktivisták beszélnek [a Fudan-ellenes népszavazás aláírásgyűjtés céljairól és tapasztalatairól](#) a lap helyszíni riportjában.

2022. 01. 12. Üzletem

[A kereskedelem- és marketingszakos közgazdászok közül a Győrben végzettek keresnek a legjobban](#) a Diplomás Pályakövetési Rendszer adatai szerint. Egy alapszakot végzett fiatal bruttó átlagjövedelme 416 159 forint, ami 25 százalékkal magasabb, mint a 332 872 forintos országos átlag. A Széchenyi István Egyetemen a képzés gyakorlatorientált, és nagy hangsúlyt fektetnek a digitális képzésre az ipar 4.0 szellemében – mondta a gazdaságtudományi kar dékánja, dr. Papp Ilona. A Corvinus a listán a második helyen áll.

2022. 01. 12. ATV

A PSZ elnöke közölte: a mai sztrájk tárgyaláson nem volt előrelépés, a kormány a következő hétre ígért választ, de ők csak [egy nap további haladékot adtak a kormánynak](#), és ha az sem hoz előrelépést, a bírósághoz fordulnak. Szabó Zsuzsa azt üzentte a pedagógusoknak: készüljenek, mert a január 31-i sztrájkot meg fogják tartani.

2022. 01. 12. Mércé

Totyik Tamás írásában három okra vezeti vissza a pedagógusok mára tarthatatlanná vált bérhelyzetét: 1. a kormány értékrendje, amely a közoktatást jóval az élsport és a tömegsport mögé sorolja az állami költségvetésben; 2. a „tudat megszállása” (Kövér László házelnök szavával), azaz a tanári pályának a mesterségesen alacsonyan tartott bérek segítségével való megtisztítása a még szabadon gondolkodó, valódi értelmiségiektől; 3. a nők többsége a pályán, illetve az ezzel járó női bérhátrány, ugyanis a KSH adatai szerint azon ágazatokban – szám szerint 15-ben, lásd a cikkbeli felsorolást – a legalacsonyabb a bruttó kereset, ahol a női foglalkoztatottak aránya meghaladja a 60%-ot. A női bérhátrányt és a női foglalkoztatottak nagyobb kiszolgáltatottságát a magyar társadalom a szokásjog alapján túri; maguk az érintett nők is türelmesebbnak tűnnek, legalábbis erről tanúskodik a 2016-os tanárlázadás: „ott volt erősebb az ellenállás, ahol az átlagosnál magasabb volt a férfi munkaerő aránya”. De a teljes oktatás vesztese az orbáni-kövéri politikának: [„az idetelepült külföldi tőkének olcsó, alacsony](#)

[képzettségű tömegekre van szüksége, a tudás pedig egyre kevesebbek privilégiuma lesz](#)”. Ezért óriási a küszöbön álló sztrájk tétje.

2022. 01. 12. Eduline

[Az általános és középiskolákban megugrott az igazolt fertőzött diákok száma](#), és sok helyen állnak át osztályok a digitális oktatásra. Az 5–18 évesek átoltottsága nem elég nagy ahhoz (csak a harmaduk kapott eddig egy oltást, illetve a negyedük kettőt), hogy az omikron változat terjedését az iskolákban megakadályozza. Sok helyen lefűjták vagy online-fórummal helyettesítik a január-februárban esedékes hagyományos nyílt napot, a háromnapos Educatio-kiállítást viszont megtartják, de egyszerre nem lehetnek többen a helyszínen ötezer főnél.

2022. 01. 12. HVG

A tanítóképzőn nem tananyag az iskolai bántalmazás (bullying) és annak kezelési módja, noha a jelenség minden közösségben ott van, mondja Mezei Csenge alsó tagozatos osztályfőnök, aki 2020-ban szerzett diplomát. Szerinte a gyakorlóiskolai tanítás sem segít, mert abban a szituációban nem kell fegyelmezni, ezzel szemben a választott iskolájában olyan agressziót tapasztalt, mint azelőtt soha, ráadásul sokszor a tanárok is bántalmazzák verbálisan a gyerekeket. [Az egyetemi tantervben is legfeljebb csak elméleti tárgyként jelenik meg a bántalmazás; Ott Mercédesz szociálpedagógus szerint ez Magyarországon még sok helyen tabutéma](#), nincs rá központi protokoll, pedig kiemelten fontos lenne a tanárok részéről a helyzetfelismerés és a megfelelő konfliktuskezelési technikák ismerete, főleg a kicsi gyerekek közti feszültségek esetén.

2022. 01. 11. 24hu

[Ígérete ellenére nem kompenzálta az állam azokat a szolgáltatókat, akiktől 2020 őszén azt kérték, tegyék ingyenessé az internethasználatot a digitális oktatásra átállni kényszerülő diákoknak](#). Az egyik cég esetében ez 15 millió forint kiesést jelentett. Tavaly külön pályázaton lehetett egyedi támogatásért folyamodniuk, de válaszra sem méltatták őket.

2022. 01. 11. 24hu

[A budapesti Fudan-kampusz építésének tervéről írt cikksorozatáért idén Panyi Szabolcs, a Direkt36 újságírója nyerte el a Transparency-Soma Díjat](#). E cikkekből derült ki, hogy több száz milliárdos projektről van szó, amit kínai hitelből fizetnének.

2022. 01. 11. Átlátszó

26-ról 39 milliárdra, azaz [50%-kal nőtt az új Néprajzi Múzeum építésének ára, és még nincs itt a vége](#). A drágulási folyamatot a cikkben grafikán követhetjük. Az építésen Mészáros Lőrinc és Paár Attila cégei nyerne; utóbbi a miniszterelnöki vő üzlettársa. [Lásd erről legutóbb: 2022. 01. 03. HVG.]

2022. 01. 11. Válasz online

Kásler Miklós miniszter mindennemű indoklás nélkül, azonnali hatállyal menesztette az Aranybulla 800. évfordulója alkalmából Székesfehérváron rendezett, 3 hónap múlva megnyitandó nagyszabású nemzetközi kiállítás nemzeti múzeumi kurátorait, és a majdnem kész kiállítási anyagot mindenestül Makoldi Miklósnak, a Magyarságkutató Intézet Régészeti Kutatóközpontja igazgatójának (a Pozsonyi csata című animáció „szakértőjének”) a kezébe adta. Makoldiéék kihúzták a kiállítási katalógusból a honfoglalás előtt már itt élt és az Árpád-korban bevándorolt etnikumokkal foglalkozó tanulmányokat, és új témákat, illetve szerzőket vetettek be, noha a kiállítás koncepcióját az EMMI már 2017-ben elfogadta, és megvalósítására, üzemeltetésére több mint félmilliárdot adott. Révész László szegedi régészprofesszor szerint az

ilyen lépés „szakmailag teljesen vállalhatatlan”, Thoroczky Gábor középkortörténész (ELTE) szerint pedig „ez a tudomány einstandolása”. [A projektben szereplő tudósok nagy része úgy döntött, ilyen feltételek mellett nem adja a nevét a kiállításához, és visszavonja a kétnyelvű katalógushoz írt tanulmányát.](#)

2022. 01. 10. Portfolio

[A PDSZ oldalán tette közzé egy elkészült pályakezdő gimnáziumi tanár nyílt levelét Orbán Viktorhoz](#) arról, hogy hatéves képzés után, kétszagos tanári mesterdiplomával, két nyelvvizsgával 160 ezer forint a fizetése, ebből megélhetésre csak 40 ezer marad, így szinte kizárólag üres tésztán, rizsen él; semmilyen segítséget, ruhapénzt, jutalmat nem kap, „a hajléktalanság peremén egyensúlyoz”. Az árak emelkednek, de a bérek nem, ugyanis míg idén más területeken 20%-os fizetésemelést ad az állam, addig a pedagógusoknak csak 10% pótlékemelés jár, és az az áremelkedéseket sem fedezi. „Miért ér ennyivel többet a tanároknál” egy vasutas, buszsofőr vagy irodai munkás? – kérdezi. A cikk áttekinti az idevezető, a pedagógusbér-befagyasztással kezdődött folyamatot, aminek következtében a tanárok ma már százazreket veszítenek havonta, és a múlt évben drasztikus méretű lett a tanárhány.

2022. 01. 10. ATV

A híradónak nyilatkozó Momentumos politikus szerint jól halad az aláírásgyűjtés a Fudan-ellenes népszavazáshoz, a DK-s nyilatkozó pedig úgy tapasztalja, hogy [vidéken „meglehetően” sokan érzik magukénak a Diákváros ügyét.](#)

2022. 01. 10. Népszava

Gosztonyi Gábor PSZ-alelnök szerint hiányosak az Emmi adatai az oltatlanság miatt kieső tanárokról, hiszen pl. nem számították be azokat, akik már az ősz folyamán önként távoztak, illetve az ITM sem közölte, hogy a szakképzésben dolgozó 23 ezer főből hányan kényszerültek távozásra. Erre az ITM a lapnak sem adott választ. Egyes iskolákban a mentesítési kérelmük elbírálására várók továbbra is taníthatnak, míg máshol nem. Nagy Erzsébet PDSZ-választmányi tag szerint a január 3. után benyújtott kérelmeket elutasítják, noha sehol nem volt megszabva a benyújtási határidő. A kieső tanárok pótlását az iskolák fele (638 intézménytől kapott válaszok alapján) óraszámemeléssel oldja meg, kb. harmaduk ingyenes eseti helyettesítést alkalmaz (a PDSZ szerint jogszerűtlenül), és csak 18%-uk fizeti meg a helyettesítést. [Helyenként tanárszakos egyetemistákat próbálnak toborozni, ami szintén ellentmond a törvénynek.](#)

2022. 01. 09. Magyar Narancs

A lap interjút készített a Trash of Köztér nevű, művészettörténészekből álló kollektívával, amely a nyáron indított el egy Instagram-oldalt a legrosszabb hazai köztéri szobrok szemlézésére (lásd a cikkbeli konkrét példákat). Szerintük az utóbbi években „robbanás” történt a régóta jelenlevő zsánerszobrászatban, és azóta ezerszám készülnek országszerte a silány köztéri szobrok és más giccses műtárgyak, ugyanis a 2010-es évek elején a Fidesz felszámolta a Képző- és Iparművészeti Lektorátus által garantált minőségi kontrollt. [A Fidesz központi szoborpályázatai során a jóízűvel „nem feltétlenül rendelkező” és a művészeti piacon járatlan önkormányzatok által többnyire rövid határidő alatt, átgondolatlanul benyújtott tervek „olyan »szakértői bizottságok« hagyták jóvá, amelyeknek tagjai rendszerint fideszes politikusok, vagy a kormány alternatív történelemigényét kielégítő Schmidt Mária és Szakály Sándor voltak”, és a hullám ellenreakciójaképp a „politikailag más térfeleken állók” is kihelyezték a „maguk jelképeit az alájuk tartozó köztereken”. Ráadásul a probléma nemcsak esztétikai, hanem etikai is: „nemcsak az politika, ha például háborús bűnösöket állítunk posztamentre, de az is, ha a forma, a kivitelezés nivótlan vagy nincs egységben a tartalommal”. Az elviselhetetlen mennyiségnek \(ha e szobrok „mindegyike remekmű lenne, akkor is túl sok lenne belőlük”\)](#)

sajnos „igenis van közízlésformáló hatása”. A Trash of Köztér nem lát egyelőre más megoldást, mint azt, hogy „hátha egyszer az úgynevezett szekunder szégyen primerré válik az érintett megrendelőkben és alkotókban”.

2022. 01. 09. Szabad Európa

A videóriportban örmény tanárok utaznak egy teherautóban, amely minden nap kanyargós, épülőfélben levő, aszfaltozatlan hegyi kerülőúton szállítja őket a karabahi falusi iskolákba, amióta Azerbajdzsán vette át a terület és az odavezető autópálya feletti ellenőrzést. [Az autóban zötykölődő tanárok elmondták: félnek, hogy a körülmények miatt megfogyatkozik a közösségük, a csökkenő gyereklétszámmal pedig a fizetésük is csökkent;](#) alulbecsültnek érzik magukat, de szívesen vállalják az ingázást a rájuk váró diákok miatt. A teherautó írószereket és alapvető ellátmányt is szállít a faluknak; az út idén tavasszal készül el.

2022. 01. 08. Szabad Európa

A 30 éve Magyarországon élő ír kocsmárossal, Oran Mac Cuirckel készült podcast írott változatából megtudhatjuk, hogy eleinte a fiatal Ír Köztársaság ugyanúgy „nemzetépítő stratégiára” próbálta használni az oktatási rendszert, mint ahogy a mai Magyarországon látni. W. B. Yeats már akkor felszólalt az ír-centrikus, „exkluzív” oktatás ellen, mondván: [„az oktatás nem azt jelenti, hogy megtöltünk egy vödört, hanem szikráztatunk, felgyújtunk egy tüzet”](#). Mac Cuirc szerint Írország már „nagyjából túltette magát ezen, (...) az ottani már kezd jobban hasonlítani az amerikai modellhez”, míg Magyarország „mégiscsak fiatal ország, éretlen”. [A cikket nemcsak oktatási vonatkozásai miatt érdemes elolvasni.]

2022. 01. 08. HVG360

Az utóbbi évtized alatti magyar migrációját vizsgáló friss kutatás szerint a 2010-es kormányváltást követő intenzív kivándorlás az évtized közepére megállt, 2017-ben pedig lassú csökkenés kezdődött. A migráció részben cirkuláris; a visszatérők aránya 2019-ben már 21% volt. Egy másik kutatás szerint a kivándorlást tervező 15–29 évesek között háromszor annyi az ellenzéki és kétszer annyi a bizonytalan szavazó, mint a kormánypárti (12%), és [a felsőfokú végzettségűek jelentős része tartósan, családjával együtt hagyja el az országot, vagy gyakran már külföldön alapít családot.](#)

2022. 01. 08. Hírklikk

2012-ben a politikai vezetés hangadói úgy vélekedtek, hogy a felsőoktatást önfinanszírozóvá kellene tenni, vagyis az állami költségvetésből erre nem kellene áldozni. Az alapítványi rendszertől remélték, hogy az a csodaszer lesz, ami majd a világranglisták élmezőnyébe emeli a magyar egyetemeket. A Hírklikk Angyal Ádámot, a Corvinus Egyetem professzor emeritusát és Bozóki András, az MTA doktorát, a CEU professzorát kérdezte, vajon [tényleg valódi sikertörténet-e az egyetemi modellváltás](#). Angyal Ádám kiemeli, hogy az átalakult egyetemek a rendelkezésükre bocsátott vagyonból nem képesek működni. Az első év után az államnak mélyen bele kellett nyúlnia a zsebébe, hogy a felsőoktatás működése fenntartható maradjon. Bozóki András egy lényeges különbséget hangsúlyoz a nemzetközi gyakorlathoz képest: máshol – többnyire a magánvagyonából – hoz létre valaki egy alapítványt, felkéri a kuratórium tagjait, akik bizonyos időnként váltva egymást, az alapító által megjelölt szellemiségben irányítják az egyetemet. Magyarországon azonban nincs a rendszertől független vagyonos polgári réteg, a politikai kiszolgáltatottság pedig felemás helyzetet teremt, ami az egyetemi kuratóriumok összetételében is megjelenik, ahogy ezt Hernádi Zsolt, Varga Judit, Szijjártó Péter és mások tagsága is mutatja.